

TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUS HENGENPELASTUSMITALISTA

Sisäasiainministeriön asettaman hankkeen tavoitteena on tarkistaa kokonaisuudessaan vuonna 1978 annettu tasavallan presidentin asetus hengenpelastusmitalista. Asetukseen on viime vuosina tehty yksittäisiä teknisluonteisia muutoksia. Mitaliehdotusten käsittelyprosessia ajantasaistettaisiin ja tehostettaisiin, sekä tarkistettaisiin hengenpelastusmitalilautakunnan toimintaa koskevat säännökset.

Sisäasiainministeriö pyysi asetusluonnoksesta lausunnon seuraavilta: tasavallan presidentin kanslia, valtioneuvoston kanslia, oikeusministeriö, sisäasiainministeriön poliisi-osasto, sisäasiainministeriön hallintoyksikkö, sisäasiainministeriön oikeusyksikkö, sosiaali- ja terveysministeriö, Etelä-Suomen aluehallintovirasto, Itä-Suomen aluehallintovirasto, Lapin aluehallintovirasto, Lounais-Suomen aluehallintovirasto, Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto, Pohjois-Suomen aluehallintovirasto, Poliisihallitus, Suomen Meripelastusseura ry, Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry ja Suomen Punainen Risti.

Lausunnon antoivat edellä mainituista kaikki paitsi sisäasiainministeriön hallintoyksikkö ja Lapin aluehallintovirasto.

1 § Hengenpelastusmitalin myöntämisen perusteet

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto esittää, että luonnoksen 1 §:n tekstiä muutettaisiin alkavaksi seuraavasti: ”Hengenpelastusmitali annetaan tunnustukseksi erittäin rohkeasta, neuvokkaasta ja oman hengenvaaran uhalla suoritetusta teosta...”. Aluehallintovirasto perustelee muutosta sillä, että asetusluonnoksen perusteluissa mainitaan hengenpelastusmitalin saamisen kriteerien olleen varsin tiukkojen ja että mitali on viimeisin vuosien aikana annettu pääasiassa ainoastaan silloin, kun pelastaja on vaarantanut oman henkensä pelastustekoa suorittaessaan. Asetuksen 1 §:stä saa aluehallintoviraston mukaan nyt sen käsityksen, että riittää kun yhden kriteerin täyttää eli rohkea tai neuvokas tai oman hengenvaaran uhalla suoritettu teko. Asetuksessa olevat selkeät kriteerit voisivat vähentää turhia esityksiä.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston mielestä 1 §:n sanamuotoa ei ole syytä muuttaa, koska pelastajan ikä voi joissakin tapauksissa olla perusteena hengenpelastusmitalin myöntämiseksi.

2 § Hengenpelastusmitali ja omistuskirja

—

3 § Hengenpelastusmitalin antaminen

Etelä-Suomen aluehallintovirasto esittää 3 §:ään lisättäväksi mitalin luovuttamista koskevan 2 momentin: ”Mitalin ja omistuskirjan luovuttaminen hoidetaan virkatyönä siinä aluehallintovirastossa, jonka toimialueella mitalinsaajan kotipaikka sijaitsee, tai mikäli kotipaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenanmaan valtionvirastossa.”

Etelä-Suomen aluehallintoviraston mielestä muistiossa olisi syytä mainita, että käsittelyprosessista huolehtii lautakunnan sihteerintehtäviä ja toimistotöitä virkatyönä hoitava Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

4 § Hengenpelastusmitalilautakunta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto esittää 4 §:n 2 momentin ensimmäisen lauseen muutettavaksi kuulumaan seuraavasti: ”Hengenpelastusmitalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan *päätöksellä lautakunnan sihteerin kutsusta*.”

Valtioneuvoston kanslia toteaa, että asetusluonnoksessa ei ole tarkemmin määritelty hengenpelastusmitalilautakunnan valmistelun luonnetta. Kyseessä lienee kuitenkin arvionimilautakunnan tapaan ratkaisuehdotus, josta tasavallan presidentti voi päätöksentönsäan poiketa. Asetuksessa olisi valtioneuvoston kanslian mukaan hyvä selvyyden vuoksi mainita sisäasiainministeriön suorittavan esittelyn lautakunnan ratkaisuehdotuksen perusteella.

5 § Ehdotuksen tekeminen hengenpelastusmitalin antamisesta

Etelä-Suomen aluehallintovirasto esittää 5 §:n 1 momenttiin lisäystä: ”Jos teko on tapahtunut Ahvenanmaan maakunnan alueella tai, jos teko on tapahtunut maan rajojen ulkopuolella ja pelastajalla tai pelastetulla on kotipaikka Ahvenanmaan maakunnan alueella, ehdotus hengenpelastusmitalin antamisesta on tehtävä Ahvenanmaan valtionvirastolle.”

Etelä-Suomen aluehallintovirasto esittää 5 §:n 2 momentin kirjoittamista seuraavasti: ”Aluehallintoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston on hankittava tarvittava selvitys asiassa ja sen jälkeen lähetettävä asiakirjat ja oma lausuntonsa siitä hengenpelastusmitalilautakunnalle Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Aluehallintovirasto tai Ahvenanmaan valtionvirasto voi pyytää poliisilta selvityksen hengenpelastusmitalin myöntämisperusteiden olemassaolosta.”

Sisäasiainministeriön oikeusyksikkö esittää lausunnossaan lisäystä asetusluonnoksen 5 §:n yksityiskohtaisiin perusteluihin. Viidennen kappaleen lopussa voitaisiin todeta: ”Poliisin selvitys perustuisi lähinnä tietoihin, joita poliisi on saanut muiden vaaratilanteeseen liittyvien tehtäviensä hoitamisen yhteydessä. Poliisi ei esimerkiksi voi velvoittaa ketään saapumaan kuultavaksi pelkästään hengenpelastusmitalin myöntämisperusteiden olemassaolon selvittämisen vuoksi.”

6 § Ehdotuksen tekemisen määräaika

—

7 § Voimaantulo

—

27.10.2010

Sisäasiainministeriö
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite Sisäasiainministeriön lausuntopyyntö SM036:00/2010
Asia Lausunto asetustalonksetä hengenpelastusmitalista

Lausuntonaan asetustalonksetä hengenpelastusmitalista Lounais-Suomen aluehallintovirasto toteaa, että ehdotetulla asetuksella selkeytetään mitaliehdotusten käsittelyprosessia. Aluehallintovirasto puoltaa esitettyä muutosta.

Yljohtaja

Rauno Saari

Suunnittelija

Tuire Vuoristo

Sisäasiainministeriö

Lausuntopyyntönnä 11.10.2010 SM036:00/2010

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUKSEKSI
HENGENPELASTUSMITALISTA**

Oikeusministeriö ilmoittaa kunnioittavasti, että sillä ei ole lausuttavaa otsikossa mainitusta asetusluonnoksesta.

Ylijohtaja

Pekka Nurmi

tutkija

Sini Kumpulainen

8.11.2010 / IHa

Sisäasiainministeriö

VIITE: Pelastusosaston lausuntopyyntö 11.10.2010

**LUONNOS TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUKSEKSI HENGENPELASTUSMITA-
LISTA**

Suomen Meripelastusseura kiittää lausuntopyynnöstä ja toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa esityksen sisällöstä.

SUOMEN MERIPELASTUSSEURA RY

Kyösti Vesterinen
toimitusjohtaja

SUOMEN UIMAOPETUS- JA HENGENPELASTUSLIITTO ry

FINLANDS SIMUNDERVISNINGS- OCH LIVRÄDDNINGSFÖRBUND rf
THE FINNISH ASSOCIATION FOR SWIMMING INSTRUCTION AND LIFE SAVING

SISÄASIAINMINISTERIÖ

Pelastusosasto

Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki

SM036:00/2010

LAUSUNTOPYYNTÖ/Luonnos tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista

Suomen Uimaopetus- ja Hengenpelastusliitto ry kannattaa asetuksen muuttamista 7.10.2010 päivätyn luonnoksen mukaisesti.

Helsingissä 12. päivänä marraskuuta 2010

SUOMEN UIMAOPETUS- JA HENGENPELASTUSLIITTO RY

Pärla Salomaa

Toiminnanjohtaja

16.11.2010

2020/1010/3717

Sisäasiainministeriö
(hare@intermin.fi)

Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki
(veli-pekka.hautamäki@intermin.fi)

sisäasiainministeriön pelastusosaston lausuntopyyntö 11.10.2010

**LAUSUNTO LUONNOKSESTA TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUKSEKSI
HENGENPELASTUSMITALISTA**

Sisäasiainministeriön pelastusosasto on pyytänyt Poliisihallitukselta lausuntoa luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitaliksi. Asetuksella on tarkoitus korvata voimassa oleva tasavallan presidentin asetus.

Ehdotetulla asetuksella ajantasaistettaisiin ja tehostettaisiin mitaliehdotusten käsittelyprosessia sekä tarkistettaisiin hengenpelastusmitalilautakunnan toimintaa koskevat säännökset.

Poliisihallituksella ei ole huomautettavaa luonnoksesta.

Poliisiyllyjohtaja

Mikko Paatero

Hallintojohtaja

Arto Nieminen

Sisäasiainministeriölle

Helsingissä 22.11.2010

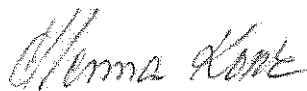
Punaisen Ristin lausunto tasavallan presidentin asetuksesta hengenpelastusmitalista (SM036:00/2010)

Suomen Punainen Risti kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista (luonnos 7.10.2010).

Suomen Punaisen Ristin (SPR) edustaja on ollut kutsuttuna hengenpelastusmitalilautakuntaan jo muutaman vuoden ajan. Järjestö näkee, että tasavallan presidentin myöntämällä hengenpelastusmitalilla on tärkeä merkitys yleisen auttamisvalmiuden nostamisessa maassamme. Vuosittain myönnettävät mitalit viestittävät henkeä pelastavan toiminnan arvokkuudesta ja mitalin saajat toimivat näin esimerkkinä yhteiskunnassamme.

Edellinen asetus hengenpelastusmitalista on vuodelta 1978. Nyt lausuntokieroksella oleva asetusluonnos ottaa huomioon valtionhallinnon muutokset. Myös tämän vuoksi asetusuudistus on ollut tarpeellinen.

Suomen Punainen Risti näkee nyt esitetyn luonnoksen asetukseksi selkeäksi. Hengenpelastusmitaliehdotusten lähettäminen suoraan hengenpelastusmitalilautakuntaan Etelä-Suomen aluehallintoviraston kautta vähentää päällekkäisiä toimia hallinnossa. Muut keskeiset ehdotukset, kuten päätösvaltaisuuden määrittely, tehostaa itse lautakunnan työskentelyä. Säännös hengenpelastusmitalilautakunnan jäsenten palkkion poistamisesta puolestaan kirjaa jo käytännössä olleen toimintamallin asetukseen.

Henna Korte
Ensiapukoulutuksen päällikkö

22.11.2010

STM/4041/2010

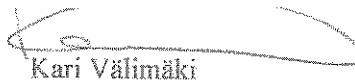
Sisäasianministeriö
hare@intermin.fi

Viite: lausuntopyyntönnne 11.10.2010, SM036:00/2010

**LUONNOS TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUKSEKSI
HENGENPELASTUSMITALISTA**

Sosiaali- ja terveysministeriöllä ei ole huomauttamista asetusluonnokseen hengenpelastusmitalista.

Kansliapäällikkö

Kari Välimäki

Hallintoylijohtaja

Jaana Koski

TIEDOKSI

veli-pekka.hautamäki@intermin.fi

11.11.2010

Pelastusosasto

Lausuntopyyntö 11.10.2010, SM036:00/2010

LAUSUNTO

Oikeusyksikkö esittää lausuntonaan luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista seuraavaa.

Sääntelyyn ehdotetaan muutosta mm. sen osalta, ettei hengenpelastusmitalilautakunta enää vastaisuudessa olisi sisäasiainministeriön apuna käsiteltäessä hengenpelastusmitalin antamista koskevia ehdotuksia. Hengenpelastusmitalin antamista ja hengenpelastusmitalilautakunnan asettamista koskevat asiat esiteltäisiin kuitenkin edelleen sisäasiainministeriöstä. Riittävä säädösperuste tälle lienee sisäasiainministeriöstä annetun valtioneuvoston asetuksen (609/2003) 1 §:n 1 momentin 22 kohta, jonka mukaan hengenpelastusmitalit kuuluvat sisäasiainministeriön tehtäviin.

Asetusluonnoksen 5 §:n yksityiskohtaisten perustelujen viidennen kappaleen lopussa voisi vielä todeta: Poliisin selvitys perustuisi lähinnä tietoihin, joita poliisi on saanut muiden vaaratilanteeseen liittyvien tehtäviensä hoitamisen yhteydessä. Poliisi ei esimerkiksi voi velvoittaa ketään saapumaan kuultavaksi pelkästään hengenpelastusmitalin myöntämisperusteiden olemassaolon selvittämisen vuoksi.

Lainsäädäntöjohtaja

Kimmo Hakonen

Hallitusneuvos

Päivi Pekkarinen

22.11.2010

Sisäasiainministeriö
Pelastusosasto
PL 26
00023 Valtioneuvosto

Viite Lausuntopyyntö SM036:00/2010

LUONNOS ASETUKSEKSI HENGENPELASTUSMITALISTA

Aluehallintovirasto esittää asetuksen 1 §:n tekstiä muutettavaksi selkeämmäksi muotoon:

”Hengenpelastusmitali annetaan tunnustukseksi erittäin rohkeasta, neuvokkaasta ja oman hengenvaaran uhalla suoritetusta teosta...”

Asetusluonnoksen perusteluissa mainitaan, että hengenpelastusmitalin saamisen kriteerit ovat varsin tiukat ja se on viimeisien vuosien aikana annettu pääasiassa ainoastaan silloin, kun pelastaja on vaarantanut oman henkensä pelastustekoa suorittaessaan. Asetuksen 1 §:n tekstistä saa nyt sen käsityksen, että riittää kun yhden kriteerin täyttää eli rohkea tai neuvokas tai oman hengenvaaran uhalla suoritettu teko. Asetuksessa olevat selkeät kriteerit mahdollisesti vähentävät turhia esityksiä.

Aluehallintovirastolla ei ole muuta huomautettavaa asetulusuonnoksesta.

Hallintopalvelut vastuuyksikön
johtaja

Maria Siurua

Osastosihteeri

Sanna Takkinen

24.11.2010

Sisäasiainministeriö
Pelastusosasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Viite: Lausuntopyyntö 11.10.2010 / SM036:00/2010

Itä-Suomen aluehallintoviraston lausunto luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista

Itä-Suomen aluehallintovirasto toteaa, ettei sillä ole huomautettavaa luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista.

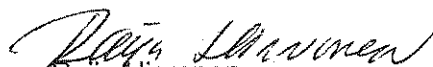
Kehittämisehdotuksena Itä-Suomen aluehallintovirasto esittää, että hengenpelastusmitalitoimikunta yhdessä aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikön kanssa laatisi hengenpelastusmitaliesitystä varten sähköisen lomakkeen. Lomake helpottaisi sekä esityksen tekijää että esityksen käsittelijöitä, kun se sisältäisi valmiit täytettävät kentät tiedoista, jotka hengenpelastusmitaliesityksestä tulee käydä esiin (pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäen muistio 7.10.2010 § 5). Lomakkeessa olisi myös ohjeet esityksen toimittamisesta aluehallintovirastolle. Lomake olisi tulostettavissa sisäasiainministeriön ja aluehallintovirastojen internetsivuilta.

Itä-Suomen aluehallintovirasto on tehnyt aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikölle esityksen sähköistettävien palvelujen pilottihankkeesta (liite). Esityksessä aluehallintovirasto ehdottaa myös kunniamerkkien ja hengenpelastusmitalien käsittelyyn liittyvien tehtävien osittaista sähköistämistä.

Ylijohtaja

Elli Aaltonen

Ylijohtajan sihteeri

Raija Hirvonen

LIITE: Itä-Suomen aluehallintoviraston esitys aluehallintovirastojen toiminnan kehittämissyksikölle sähköistettävien palvelujen pilottihankkeesta 21.10.2010/HAL 433

ITÄ-SUOMEN ALUEHALLINTOVIRASTO

puh. 020 636 1030
fax 015 760 0150
kirjaamo.ita@avi.fi
www.avi.fi/ita

Mikkelin päätoimipaikka
Maaherrankatu 16
PL 50, 50101 Mikkelä

Joensuun toimipaikka
Torikatu 36
PL 94, 80101 Joensuu

Kuopion toimipaikka
Hallituskatu 12-14
PL 1741, 70101 Kuopio

21.10.2010

AVI:n toiminnan kehittämissyksikkö/Etelä-Suomen
aluehallintovirasto

Viite: kehittämissyksikön vierailu ISAVI:ssa 13.10.2010

Sähköistettävien palvelujen pilottihanke

Aluehallintovirastojen kehittämissyksikön Itä-Suomen aluehallintovirastoon tekemän vierailun yhteydessä 13.10.2010 todettiin, että Itä-Suomen AVI voisi tukea AVI:n kehittämissyksikön työtä käynnistämällä hankkeen joidenkin palvelujen sähköistämiseksi ja mahdollisesti pilotoimalla niitä.

ISAVI:n johtoryhmän 19.10.2010 kokouksen päätöksen mukaisesti esitämme, että ISAVI lähtisi AVI:n kehittämissyksikön tukemana selvittämään mahdollisuuksia eräiden palvelujen sähköistämiseksi.

ISAVI:n johtoryhmässä käsitellyn oheisen muistion (19.10.2010 MH) pohjalta esitämme halumme tehdä yhteistyötä AVI:n kehittämissyksikön kanssa ja käynnistää yhteistyössä palvelujen sähköistämiseen liittyvät hankkeet aluksi sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden lupiin sekä alkoholilupiin liittyen. Liitteenä olevassa muistiossa on tuotu esiin myös muita sähköistämistarpeita kuten maksutalletusten hoitamiseen sekä kunniamerkkien ja hengenpelastusmitalien käsittelyyn liittyviä tehtäviä.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden lupien kehittämistyössä yhteyshenkilöinä ISAVI:ssa toimivat sosiaalihuollon ylitarkastaja Marja Kuhmonen ja terveydenhuollon ylitarkastaja Ritva Makkonen, kunniamerkkien ja hengenpelastusmitalien osalta yhteyshenkilöinä toimivat ylijohtajan sihteeri Raija Hirvonen, osastosihteeri Eeva Eeriksson sekä tarkastaja Pirkko Nousiainen. Kokonaisuudessa poikkihallinnollisena yhteyshenkilönä on kouluneuvos Matti Hänninen.

Ylijohtaja

Elli Aaltonen

Kouluneuvos

Matti Hänninen

LIITTEENÄ Muistio 19.10.2010

TILANNE VASTUUALUEITTAIN SYYSKUU 2010

YMPÄRISTÖLUVAT

Ympäristöministeriön asettama LUPA-tietojärjestelmähanke (2008-2010) on edennyt siihen vaiheeseen, että parhaillaan voidaan ryhtyä testikäyttöön ja todennäköisesti vuoden päästä sitä voidaan ryhtyä käyttämään jo virastoissa.

LUPA-järjestelmän keskeisiä elementtejä ovat 1) Ratkaisupankki, joka toimii lupa-asioiden tietolähteenä, hakemusten käsittelyvaiheen seurantapaikkana ja sisältää hakemusten sisältövaatimukset, 2) Asiointiympäristö, jossa hakemus tehdään kokonaan sähköisenä hyödyntäen ratkaisupankin tietoja mm. sisältövaatimuksista ja 3) Käsittely-ympäristö, jossa viranomaisen kirjoittaa ja julkaisee lupapäätöksen hyödyntäen ratkaisupankin "hyvät määräykset" -osiota.

Mikäli kyseinen ympäristö- ja vesitalouslupien sähköisen käsittelyn järjestelmä voidaan suunnitellusti viedä käytäntöön, se tulee hyödyntämään merkittävästi sekä viraston lupa-asioiden käsittelyä että asiakkaiden hakemusten tekoa ja seurantaa. Lisäksi sen avulla kaikki kansalaiset saavat helposti tietoa ympäristölupiin liittyvistä asioista. Ratkaisupankkihan ei vaadi käyttäjän tunnistautumista ja on kaikille avoin.

Yhteenvetona järjestelmän hyödyistä voi todeta, että

- päätökset nopeutuvat
- päätökset yhtenäistyvät sekä omassa virastossa että valtakunnallisesti
- hakija voi seurata asiansa käsittelyvaiheita, tutustua tietopankin kautta vastaaviin lupiin jne.
- kansalaisten, tutkijoiden ja median mahdollisuudet seurata voimassa olevia lakeja, EU-direktiivejä ja eri-tyyppisiä ympäristöön liittyviä lupakäytäntöjä paranevat huomattavasti.

PERUSPALVELUT, OIKEUSTURVA JA LUVAT –VASTUUALUE

Peruspalvelut yksikössä yksityisen sosiaali- ja terveydenhuollon toimijoiden lupaprosessiin liittyvät asiat voitaisiin siirtää sähköiseen muotoon: luvan hakeminen, lupapäätös, toimintakertomusten jättäminen jne. Myös alkoholilupiin liittyvän hakemisen ja päätöksenteon sähköistäminen tulisi selvittää.

Oikeusturva yksikössä kantelut ja valitukset on jo nykyisin mahdollista panna vireille myös sähköpostitse käyttämällä hallintokantelut –lomaketta. Jos myös päätökset voitaisiin lähettää sähköpostitse, käsittelyvaiheet vähenisivät.

Oikeusturvayksikön tehtävissä asiakaspalvelua ei aluehallintoviraston toimitiloissa juuri ole, vaan käytännössä kaikki asiointi tapahtuu joko postitse, puhelimitse tai sähköpostilla. Kantelut, hakemukset ja valitukset perustuvat ulkopuoliseen aloitteeseen. Menettely on hyvin pitkälle laissa säänneltyä, minkä vuoksi menettelytapojen oleellinen muuttaminen/keventäminen ei ole mahdollista lainsäädäntöä muuttamatta.

HALLINTOPALVELUJEN VASTUUYKSIKKÖ

Aluehallintolakimiehen tehtävistä kunnalliskantelut ja hallintokantelut ovat kaikki niin yksilöllisiä, että niitä ei ole mahdollista saada sellaiseen yhtenäiseen lomakkeistoon, että siitä olisi merkittävää hyötyä.

Tosin hallintokantelua varten on olemassa lomake, joka tietyiltä osin on omiaan jäsentämään asiaa. Sähköinen lomake tulee kuitenkin pikaisesti korjata siten, että asiakkaalle varatun, kehystetyn alueen ulkopuolelle menevä teksti myös tallentuu saajalle (viraston kirjaamoon). Nyt ei niin taphdu!

Yhteispalvelupisteissä voitaisiin avustaa erilaisten hakemusten, valitusten ja kantelujen tekemisessä niitä kansalaisia, joilla ei ole valmiuksia tietotekniikan käyttöön. Tässä on kuitenkin oltava varovainen, sillä neuvonta voi mielestäni olla vain lähinnä teknistä.

Maksutalletusten hoitaminen tulisi keskittää jollekin viranomaiselle. Lomakkeet sekä sisään- että ulosmaksatusta varten tulisi saada sähköiseen muotoon. Hakemusten liitteet voisi olla edelleen paperisina ja ne tulisi voida jättää esimerkiksi yhteispalvelupisteeseen.

Kunniamerkkien ja hengenpelastusmitalien käsittelyssä voitaisiin siirtyä sähköiseen palveluun.

Kunniamerkit (VM, OKM ja STM hallinnonalat):

- kunnille, muille yhteistyötahoille ja vastuualueillemme lähetettävä kirje voitaisiin lähettää sähköisesti liitelomakkeineen
- meille tulevat esitykset voisi edelleen toimittaa postitse (ellei ole estettä, nekin voisi toimittaa myös sähköisesti)
- tulisi olla yhtenäinen käytäntö kaikissa aluehallintovirastoissa (valtakunnallisesti sovittava asia)

Hengenpelastusmitalit:

- tällä hetkellä hengenpelastusmitaliesitykset tehdään vapaamuotoisella kirjeellä ko. aluehallintovirastolle
- AVlen sivuilla voisi olla sähköisessä muodossa lomake, jossa perustiedot (mitä tapahtunut, missä tapahtunut, milloin tapahtunut ja tila tarkemmalle selostukselle)
- mitalin esittäjä voisi tulostaa lomakkeen sivultamme, täyttää sen ja joko postittaa liitteineen tai lähettää sähköisesti aluehallintovirastolle (ellei ole liitteitä, tai liitteetkin voisi lähettää skannattuna)
- hoidettava myös valtakunnallisesti keskitetysti (Etelä-Suomen AV:ssa on hengenpelastusmitalitoimikunnan sihteeri Arto Tiukkanen, joka voisi mahdollisesti valmistella peruslomakkeen)

Mahdollisesti myös äitienpäiväkunniamerkkien käsittelyä voisi sähköistää (kuuluu POL – vastuualueelle, muut edellä olevat kunniamerkit kuuluvat hallintopalvelujen vastuuyksikölle).

PELASTUSTOIMI –JA VARAUTUMINEN

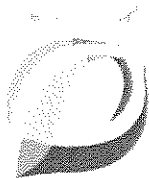
Pelastustoimessa ei ole henkilöasiakkaita eikä näin ollen sähköistettävää. Kuitenkin varautumiseen ja valmiussuunnitelmiin liittyvä sähköistämishanke on vireillä Itä-Suomen sairaanhoitopiirien kanssa yhteistyössä.

Väestösuojarakentamisen poikkeuslupahakemukset voisivat periaatteessa olla sähköistettävissä, mutta kun niitä on vain muutamia kappaleita vuodessa, niin sähköistämiseen ei ole syytä.

LOPUKSI

Yleisperiaatteena voidaan todeta, että luvat, joissa myönnölle on olemassa pääosin samat edellytykset ja hakemusten määrä on yksittäisiä hakemuksia lukuisampi, on syytä kehittää sähköiseen muotoon mikäli siitä on prosessin kokonaisuuden kannalta taloudellista- tai muuta hyötyä.

Ympäristöhallinnon LUPA –hankkeesta innostuneena tuli ajatus, että pitäisikö meidän sähköistämisiä miettiessämme ajatella samalla myös kansalaisten tietotarpeita, ei siis pelkästään viraston hyötyjä eikä pelkästään luvan, kantelun jne. hakijan saamaa hyötyä? Pitäisikö sosiaali- ja terveydenhuollon lupiin kehittää ympäristöhallinnon LUPA –hankkeen kaltainen järjestelmä, jossa olisi kaikille kansalaisille avoin ”Ratkaisupankki” tai ”Tietopankki”, jossa olisi päivitetty tieto lainsäädännöstä ja vallalla oleva lupakäytäntö?

SISÄASIAINMINISTERIÖ

Pelastusosasto

VIITE

1. Sisäasiainministeriön lausuntopyyntö 8.10.2010 SM36:00/2010
2. Luonnos 8.10.2010 tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista

ASIA

LAUSUNTO LUONNOKSESTA TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUKSEKSI HENGENPELASTUSMITALISTA

Pelastustoimi ja varautuminen – vastuualue toteaa lausuntonaan asetusluonnoksesta seuraavaa:

Yleistä

Hengenpelastusmitali on perustettu vuonna 1920 annetulla asetuksella (284/1920). Nykyinen tasavallan presidentin asetukset hengenpelastusmitalista on tullut voimaan 1.7.1978 ja siihen on tehty jälkeinpäin muutoksia, viimeksi valtion aluehallintouudistuksesta johtuen vuonna 2010 jolloin asetuksessa olevat lääninhallitus -maininnat muutettiin aluehallintovirastoksi (35/2010). *Vuonna 2006 asetusta muutettiin siten, että lautakunnan sihteerintehtävät ja toimistotyöt määrättiin hoidettavaksi Etelä-Suomen lääninhallituksessa (nykyisin Etelä-Suomen aluehallintovirasto) virkatyönä.* Asetuksessa säädetään hengenpelastusmitalin antamisen perusteista, hengenpelastusmitalin ulkoasusta ja toimituskirjasta, hengenpelastusmitalin antamisesta, mitalia koskevan ehdotuksen tekemisestä, hengenpelastusmitalilautakunnasta, sekä ehdotuksen tekemisen määräajasta.

Mitaliehdotuksia käsiteltäessä on nykyinen käsittelyprosessi osoittautunut tarkoituksettoman monimutkaiseksi. Ehdotetulla asetuksella ajantasaistettaisiin ja tehostettaisiin mitaliehdotusten käsittelyprosessia sekä tarkistettaisiin hengenpelastusmitalilautakunnan toimintaa koskevat säännökset. *Asetusehdotus sisältää kaksi keskeistä ehdotusta. Ensimmäkin hengenpelastusmitaliasiakirjoja ei vastaisuudessa enää lähetettäisi sisä-*

asiainministeriöön kirjattavaksi vaan ne arkistoitaisiin suoraan Etelä-Suomen aluehallintovirastoon. Toiseksi ehdotuksen mukaan asetuksessa säädettäisiin, että aluehallintovirasto voisi pyytää poliisilta selvityksen mitalin myöntämisperusteiden olemassaolosta.

Vastuualueemme pitää ehdotuksia oikeansuuntaisena.

1 § Hengenpelastusmitalin myöntämisen perusteet ja 2 § Hengenpelastusmitali ja omistuskirja

Hengenpelastusmitalin myöntämisen perusteet säilyisivät ennallaan eikä mitalin mallia muutettaisi.

Hengenpelastusmitalin myöntämisen kriteerit ovat tiukat. Vuonna 2009 mitaliehdokkaista vain 10 % sai mitalin ja mitalin sai pääasiassa vain silloin, kun pelastaja oli vaarantanut oman henkensä pelastaessaan toisen ihmisen hengen.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että 1 §:n sanamuotoa ”erittäin rohkeasta tai neuvokkaasta taikka oman hengenvaaran uhalla suoritettua teosta, jolla toisen ihmisen henki on pelastettu uhkaavasta vaarasta”, ei ole kuitenkaan syytä muuttaa, koska pelastajan ikä voi joissakin tapauksissa (8-12 v. tai yli 80 v.) olla perusteena hengenpelastusmitalin myöntämiseksi.

Näin ollen vastuualueemme yhtyy ehdotukseen.

3 § Hengenpelastusmitalin antaminen

Mitalin ja omistuskirjan antaa vastaisuudessakin tasavallan presidentti.

Siten kuin asetusluonnoksen muistiossa 7.10.2010 todetaan, hengenpelastusmitaliasiat esittelee presidentille sisäasiainministeri. Esittelyä varten hengenpelastusmitalilautakunta toimittaa sisäasiainministeriöön ehdotuksensa hengenpelastusmitalien antamisesta. Varsinaisen päätösehdoituksen lisäksi sisäasiainministeriöön on toimitettava asian esittelyn kannalta tarpeelliset asiakirjat, kuten selostus perusteena olevista teoista. Alkuperäisiä hakemusasikirjoja ei toimiteta sisäasiainministeriöön.

Etelä-Suomen aluehallintovirasto katsoo, että muistiossa on selkeytetty hengenpelastusmitalilautakunnan kokouksen jälkeistä asiakirjojen käsittelyprosessia. Muistiossa olisi kuitenkin syytä lisäksi mainita, että käsittelyprosessista huolehtii lautakunnan sihteerintehtäviä ja toimistotöitä virkатыönä hoitava Etelä-Suomen aluehallintovirasto.

Tasavallan presidentin antaman hengenpelastusmitalin luovuttamisesta asetuksessa ei kuitenkaan ole mainintaa. Vastuualueemme esittääkin, että asetuksen 3 §:n 2 momentiksi lisättäisiin seuraavaa:

”Mitalin ja omistuskirjan luovuttaminen hoidetaan virkатыönä siinä aluehallintovirastossa, jonka toimialueella mitalinsaajan kotipaikka si-

jaitsee, tai mikäli kotipaikka sijaitsee Ahvenanmaan maakunnassa, Ahvenmaan valtionvirastossa. ”

Muilta osin vastuualueemme yhtyy esitykseen.

4 § Hengenpelastusmitalilautakunta

Hengenpelastusmitalilautakunnan toimintaa koskevia säännöksiä tarkistettaisiin. Lautakunta ei enää toimisi sisäasiainministeriön apuna, mikä onkin perusteltua suhteessa asetuksen 5 §:ssä ehdotettuun sääntelyyn, jonka mukaisesti hengenpelastusmitaliehdotukset lähetettäisiin aluehallintovirastoista suoraan hengenpelastusmitalilautakuntaan.

Asetuksessa ehdotetaan säänneltäväksi hengenpelastusmitalilautakunnan päätösvaltaisuudesta ja päätöksenteosta. Lautakunta kokoontuisi puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta. Lautakunta olisi päätösvaltainen, kun puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi lautakunnan muista jäsenistä on läsnä. Lautakunnan päätökset tehtäisiin yksinkertaisella äänen enemmistöllä. Jos äänet menevät tasan, päätökseksi tulee se mielipide, jota kokouksen puheenjohtaja on kannattanut. Lautakunnan jäsenellä olisi oikeus saada eriävä mielipide merkityksi pöytäkirjaan.

Vastuualueemme kiinnittää huomiota ehdotuksen 2 momentin ensimmäiseen lauseeseen ”Lautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan kutsusta.” Sinä aikana kun lautakunnan sihteerintehtävät on hoidettu virkatyönä Etelä-Suomen aluehallintovirastossa, lautakunta on kokoontunut hengenpelastusmitalilautakunnan sihteerin kutsusta.

Edellä esitetyn nojalla vastuualueemme esittääkin, että 2 momentin ensimmäinen lause muutetaan seuraavanlaiseksi:

”Hengenpelastusmitalilautakunta kokoontuu puheenjohtajan tai varapuheenjohtajan päätöksellä lautakunnan sihteerin kutsusta.”

Muilta osin vastuualueemme yhtyy esitykseen.

5 § Ehdotuksen tekeminen hengenpelastusmitalin antamisesta

1 momentti

Koska 1 momentissa ei ole mainittu ehdotuksen tekemisestä siinä tapauksessa, että 1 §:ssä tarkoitettu teko on tapahtunut Ahvenanmaan maakunnan alueella, vastuualueemme esittää, että 1 momentti muutetaan seuraavanlaiseksi:

”Ehdotus hengenpelastusmitalin antamisesta yksityiselle henkilölle on tehtävä kirjallisesti sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella 1 §:ssä tarkoitettu teko on tapahtunut tai, jos teko on tapahtunut maan rajojen ulkopuolella, sille aluehallintovirastolle, jonka toimialueella pelastajalla tai pelastetulla on kotipaikka. Jos teko tapahtunut Ahvenan-

maan maakunnan alueella tai, jos teko on tapahtunut maan rajojen ulkopuolella ja pelastajalla tai pelastetulla on kotipaikka Ahvenanmaan maakunnan alueella, ehdotus hengenpelastusmitalin antamisesta on tehtävä Ahvenanmaan valtionvirastolle.”

2 momentti

Asetusehdotuksen kaksi keskeisintä muutosta sisältyvät 5 §:n 2 momenttiin (edellä kohta *Yleistä*).

Ensinnäkin ehdotuksen mukaan aluehallintoviraston olisi hankittava tarvittava selvitys asiassa ja sen jälkeen lähetettävä asiakirjat ja oma lausuntonsa siitä hengenpelastusmitalilautakunnalle.

Voimassa olevien säännösten mukaan aluehallintovirastojen on lähetettävä asiakirjat sisäasiainministeriölle. Etelä-Suomen aluehallintoviraston hoidettua virkatyönä lautakunnan sihteerintehtäviä ja toimistotöitä, on nykyinen järjestely osoittautunut tarkoituksettomaksi ja hidastanut käsittelyprosessia.

Ehdotettu lisäys on vastuualueemme käsityksen mukaan hyvin tarpeellinen.

Toiseksi ehdotuksen mukaan uudessa asetuksessa säädettäisiin, että aluehallintovirasto voi pyytää poliisilta selvityksen hengenpelastusmitalin myöntämisperusteiden olemassaolosta. Voimassa olevan asetuksen mukaan aluehallintoviraston on hankittava tarvittava selvitys asiassa ja sen jälkeen lähetettävä asiakirjat ja oma lausuntonsa siitä sisäasiainministeriölle. Mahdollisuudesta pyytää poliisilta selvitys asiasta ei ole mainintaa.

Aluehallintovirastojen käsittelyprosessien aikana on osoittautunut, että useat poliisilaitokset ovat kieltäytyneet antamasta minkäänlaista selvitystä ja eräät poliisilaitokset ovat ilmoittaneet, että ne eivät anna asiasta edes lausuntoa vedoten siihen, että asiasta ei ole mitään mainintaa lainsäädännöllisellä tasolla. Suurin osa poliisilaitoksista on kuitenkin aluehallintovirastojen (aikaisemmin lääninhallitusten) pyynnöstä lähettänyt asianmukaiset selvitykset (asianosaisten ja silminnäkijöiden kuulustelupöytäkirjat).

Ehdotettu lisäys on vastuualueemme käsityksen mukaan hyvin tarpeellinen.

Vastuualueemme esittää kuitenkin 5 §:n 2 momenttia kuitenkin muutettavaksi seuraavasti:

*”Aluehallintoviraston tai Ahvenanmaan valtionviraston on hankittava tarvittava selvitys asiassa ja sen jälkeen lähetettävä asiakirjat ja oma lausuntonsa siitä hengenpelastusmitalilautakunnalle **Etelä-Suomen aluehallintovirastoon**. Aluehallintovirasto tai Ahvenmaan valtionviras-*

to voi pyytää poliisilta selvityksen hengenpelastusmitalin myöntämisperusteiden olemassaolosta.”

3 momentti

3 momentin osalta aluehallintovirasto yhtyy esitykseen.

6 § Ehdotuksen tekemisen määräaika

Säännös säilyy entisenlaisena ja vastuualueemme yhtyy esitykseen.

Johtaja

Markku Haranne

Ylitarkastaja

Arto Tiukkanen

Sisäasiainministeriö
Pelastusosasto

Luonnos tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista

SISÄASIAINMINISTERIÖN LAUSUNTOPYYNTÖ

Sisäasiainministeriön poliisiosasto pitää asetusta hengenpelastusmitalista perusteltuna, eikä sillä ole huomautettavaa asetuseräluonnoksesta.

Osastopäällikkö

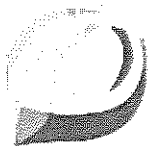

Kauko Aaltomaa

Ylitarkastaja

Tiina Nuutinen

JAKELU

hare@intermin.fi
SM/PEO pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki

Aluehallintovirasto

Länsi- ja Sisä-Suomi

LAUSUNTO

Omro

30.11.2010

LSSAVI-2010-3076/A-6

Sisäasiainministeriö
Pelastusosasto
PL 26
00023 Valtioneuvosto

VIITE Lausuntopyyntö 11.10.2010
SM036:00/2010

ASIA Lausunto luonnoksesta tasavallan
presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista

Pyydettyä lausuntona luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto ilmoittaa, että ei ole huomauttamista asetuksesta.

Ylijohtaja

Jorma Pitkämäki

Johtaja

Markku Nurminen

2.12.2010

Sisäasiainministeriö

Viite

Asia ASETUS HENGENPELASTUSMITALISTA

Sisäasiainministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista. Valtioneuvoston kanslia lausuu asiasta seuraavan.

Julkisen arvonannon osoituksista annetun lain (1215/1999) mukaan arvonimiä ja muita julkisen arvonannon osoituksia koskevien tasavallan presidentin päätösten valmistelua varten voi olla erityisiä toimeleimiä. Niiden asettamisesta, kokoonpanosta ja tehtävistä voidaan säätää tasavallan presidentin asetuksella. Asetusluonnoksessa ei ole tarkemmin määritelty hengenpelastusmitalilautakunnan valmistelun luonteesta. Kyseessä lienee kuitenkin arvonimilautakunnan tapaan ratkaisuehdotus, josta tasavallan presidentti voi päätöksenteossaan poiketa.

Lain mukaan presidentti tekee päätöksen valtioneuvostossa ilman valtioneuvoston ratkaisuehdotusta. Asetuksessa olisi hyvä selvyiden vuoksi kuitenkin mainita sisäasiainministeriön suorittavan esittelyn lautakunnan ratkaisuehdotuksen perusteella.

Valtioneuvoston kanslialla ei ole enemmälti lausuttavaa asian johdosta.

Heikki Aaltonen
alivaltiosihteeri

Kari Peltonen
hallitusneuvos

Tiedoksi

TPK

Sisäasiainministeriö
Pelastusosasto
PL 26
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntöne 11.10.2010; SM036:00/2010

TASAVALLAN PRESIDENTIN ASETUS HENGENPELASTUSMITALISTA

Sisäasiainministeriö on pyytänyt tasavallan presidentin kanslialta lausuntoa luonnoksesta tasavallan presidentin asetukseksi hengenpelastusmitalista. Tasavallan presidentin kanslia yhtyy valtioneuvoston kanslian omassa lausunnossaan esittämiin näkökohtiin ja toteaa, ettei sillä ole niiden lisäksi huomautettavaa asetusluonnoksesta.

Päivi Kairamo-Hella
Kansliapäällikkö

Jukka Lindstedt
Tasavallan presidentin neuvonantaja